

Iluarsiissut

Oqaaseqaatit 13. august 2015-imik ullulerneqartut taarserneqarput.

Siunnersuummut oqaaseqaatit

Nalinginnaasumik oqaaseqaatit

1. Aallaqqaasiut

Uumasut nakorsaqaarnermut inuussutissalerinermullu tunngasut taamanikkut namminersornerullutik oqartussanit 1. januar 1992-imi tiguneqarput, tassunga ilanngullugit nunatsinni niuerfimmumut inuussutissanik nakkutilliineq kiisalu uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq nakkutiginninnerlu, taamanikkut Danmarkimi peqqissutsimut ministeariaqarfiup ataaniittoq.

Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfik pillugu danskit inatsisaat nutaaq 1. januar 1992-imi atuutilerpoq. Tamatumunnga peqatigitillugu peqqinnissaqarfik pillugu Nunatsinnut inatsisaasimasoq, Nunatsinni inuussutissanik uumasullu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliinermut tamanut pingaarnertut inatsisaasimasoq atorunnaarsinneqarpoq. Peqqinnissaq pillugu inatsimmi 1992-imeersumit takuneqarsinnaavoq inatsisit atuuttut inatsisip atortuulersinneratigut atuutiinnassasut, maleruagassanit Namminersornerullutik Oqartussanit atortuulersinneqartunit atorunnaarsinneqarnissaasa tungaannut.

1993-imi Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 17, 28. oktoberimeersoq akuerineqarpoq. Peqqussut Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik pillugu Inatsit tunngavigalugu atortuulersinneqarpoq, tassani inuussutissalerinermi eqqiluisaarneq pillugu malittarisassiornissaq tunngavissalerneqarpoq.

Uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut akiuineq Kalaallit Nunaannit akisussaaffigineqarpoq, taamaattumillu Inatsisartut Naalakkersuisullu oqartussaaffimmi tamatumani malittarisassiortussaallutik. Innuttaasut peqqissuunissaannik aamma nappaatinik suussusersiinernik nakkutilliineq, inunni tunillaannartunik katsorsaaneq nakkutilliinerlu Nunatsinni Nakorsaaneqarfiup akisussaaffigai. Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuinik siaruaassinnaasunik nakkutilliineq akiuiniarnerlu Uumasunut nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaasut akisussaaffigaat.

Uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaannut tunngasunut akisussaaffik Avatangiisinut Inuussutissalerinermullu ministerieqarfiup pisussaaffigivaa. Uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaannut tunngasut Uumasuutit nappaataat pillugit Inatsimmi nr. 814-imi, 21. december 1988-imeersumi, Kunngip peqqussutaatigut 18. december 1991-imeersukkut atuutilersinneqartumiippat. Qallunaat naalakkersuisui suli uumasuutit nappaataat pillugit

malittarisassanik suliaqarnissamut akisussaasuupput, uumasuutit akuutissatigut nappaataat minillugit. Uumasut nappaataat tunillaassuuttarnerallu pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnera pillugu kunngip peqqussutaani nr. 554, 8. juni 2004-meersumi kiisalu tassunga tunngatillugu nalunaarutini Kalaallit Nunaannut atuuttuni malittarisassat nassaassaapput.

Tamatumunnga pissutaavoq, uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut nerisassani bakterianut nappaatinullu taamaallaat tunngasuunngimmata, aammali soorlu perlerornermut assigisaannullu nerisassaniinngitsunut tunngasuummata. Taamaattumik uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut tunngasuni inatsisit erseqqinnerunissaat qularnaarniarlugu uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit aalajangersakkat immikkoortinneqartariaqarsimapput. Taamaaliornikkut ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu inatsit nerisassanut, suliffeqarfinnut nerisassaleriffiusunut uumasullu nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut atuuttoq paasiuminarnerulersinneqassaaq.

Inatsisissatut siunnersuummut tunuliaqutaasoq unaavoq, inuit nappaatinut tunillaassuuttunullu uumasut inuillu akornanni toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit tunillaassuussinnaasunut illersorneqarnissaat nunatsinni inuussutissarsiornermut pingaaruteqartorujussuusoq.

Ilimagineqarpoq inuit uumasunit nerisassaniilluunniit nappaammik tunillaassuuttunillu napparsimalersimaneri amerlasuut nalunaarutigineqanngisaannartut, taamaattumillu qanoq amerlatigisunik taama pisoqarsimanera kiisalu uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut tamakkiisumik takussutissartaleruminaapput.

Tamanna inuit ilungersunartorujussuarmik ataavartumilluunniit nappaateqarnermut malunniutaasunik peqalertinnatik nakorsiartannginnerannik pissuteqarsinnaavoq. Napparsimalissutigineqartunik isumaginninneq misissuinerlu peqqissaanermik nerisassalerinermillu oqartussat akornanni suleqatigiinnikkut pitsaanerpaamik pisinnaavoq. Tamanna peqqinnissaqarfiup suliffeqarfiillu inuussutissanit tunillaassorsinnaasunik pasitsaassisoqartillugu Nunatta Nakorsaaneqarfianut nalunaaruteqarnikkut pisarpoq, tappiorannartutigut tunillannartoqannginnera qulakkeerniarlugu, tassami taamaaliornikkut tunillaassuinermi aallaaviusoq nassaarineqarsinnaammat.

Uumasuutitik iluaqutiginninneq tunisassianillu tunisineq nunalerisunut, aallaaniartartunut aalisartunullu isertitaqaataavoq pingaarutilik. Pineqartuni taakkunani akunnaatsumik ineriartortoqarnissaa qularnaarniarlugu Nunatsinni inuit uumasullu peqqissusiisa illersorneqarnissaat qaffassarneqarnissaallu siunertaralugu uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut akiorneqarnissaat pillugu malittarisassat iluarsaaneqartariaqarput.

Uumasut nappaataat nerisassat aqputigalugit inunnut tunillaassorsinnaasut inunnut naalliutsitsinermik kinguneqarsinnaapput aamma nerisassanik tunisassiortunut kiisalu inuussutissalerinermik suliffissuaqarnermut aningaasaqarnikkut annaasaqaataasinnaallutik.

Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut nerisassatigut pinnatik allatigut, pingaartumik uumasut nujuartat uumasuutillu aqputigalugit tunillaassinnaasut aamma ajornartorsiutaapput pingaartinneqartariaqartut.

Ataatsimut isigalugu nerisassani uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik akiuiniarnissami nerisassap nerineqarnissami tungaanut aqquusaarsimasai tamarmik ilanngunneqassapput, tassa "nunamit/kangerlummit/qaqqamit nerrivimmumt". Taamaattorli uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuutissartaasa ilaannut tunngatillugu assersuutigalugu perlerortoqalersimatillugu akiuiniarnissamut iliuseqarnissamullu immikkut piunasaqaasiortoqartariaqassaaq.

Nuna tamakkerlugu nerisassalerinermi isumannaallisaanermut pingaarnertut akisussaasut tassaapput suliffeqarfiit nerisassaleriffiusut pingaarnertullu tunisassiortuusut. Taamaattumik uumasuutit taarserneqarnerini/nutaanngortinneqarnerini taakku timmissanit uumasuniilluunniit ataatsimoortunit uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit inatsit naapertorlugu akiuussusersorneqarsimasuunissaasa qularnaarneqarnissaa pingaaruteqarluinnarpoq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

Inatsisissatut siunnersuut uumasunut nakorsaqaarnerup- inuussutissalerinerullu iluani inatsisinik annertuumik nutarterineruvoq, taamaalilluni inatsit imarisamigut oqaasertamigullu ullutsinnut naleqqunnerulersinneqarluni.

Inatsisissatut siunnersuummi pingaarnertut siunertarineqarput:

- uumasut nappaataannik inunnut tunillaassuineq pinngitsoortinniarlugu,
- akiuiniariaatsit pisariaqartinneqartut pigineqarnissaasa qularnaarneqarnissaat,
- atuisartut bakterianik nappaatinilluunniit uumasuneersunit tunillatsinnissaannut illersorneqarnissaat
- uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutiginnilluarnissap qularnaarneqarnissaa,
- uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliinerup sunniuteqarluarnissaanut, ataqatigiinnissaanut assigijaaarnissaanullu, taakkununga ilanngullugit ass. perlerornermut akiuussusersuinissamut periarfissanut tunngavissaqartitsinissap qularnaarnissaa, aamma
- uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut tunillaassuuttoqarsinnaanerallu pillugit tamanut naammattumik paasissutissiisarnissap qularnaarneqarnissaa.

Inatsisissatut siunnersuummi tunngaviumik sinaakkusersuinissaq pingaartinneqarsimavoq, maleruagassanillu erseqqinnerusunik aalajangersaanissap nalunaarutikkut pisinnaanissaa. Naalakkersuisut kingusinnerusukkut sukumiinnerusunik malittarisassiorsinnaanerannik inatsisikkut tunngavissiisoqarpoq. Nalunaarutitigut malittarisassanik atuutilersitsinissamut

inatsisitut tunngaviit eqaatsut piginnarnissaat inatsisissatut siunnersuummi siunnerfigineqarpoq, uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut tunngasuni ullutsinnut naleqquttunik malittarisassanut tunngaviusussat.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Taamaattorli nerisassat uumasullu nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit inatsisit marluusut avissaartillugit sammininnerulerneq pisortat aningaasaqarnerannut annikitsuaraannarmik kinguneqassangatinneqarpoq.

Akiuiniarnissamat pilersaarutit pillugit nalunaarusiornermi allaffissornikkut kinguneqassaaq. Aningaasartuutit taaku annikitsuinnaassapput, inatsimmik siusinnerusukkut nerisassat pillugit inatsimmik iluarsiermut ilaatinneqarsimasumik pilersaarusoqqissaakkamik iluarsineq pineqarmat.

Inatsisissatut siunnersuutip kingunerisaanik allaffissornikkut naliliisoqartariaqassaaq malittarisassanit atuuttunit annertunerusumik malittarisassiornissaq aamma malittarisassanik piusunik nutarterisoqassanersersoq. Taamaalilluni tamatuma kingunerisaanik Namminersorlutik Oqartussanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqalaarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Aningaasartuutaaneruset annikitsuinnaassapput, maanna perlerornermut trikini nullu akiuiniarneq pillugu malittarisassartalinnik nalunaarusiortoqareersimammat. Aammalu inatsisip matuma atulersinnerata malitsigisaanik tassunga atasunik nalunaarutitik piareersaasoqarnissaa allaffissornikkut sillimaffigineqarmat.

Nappaalaneq innuttaasullu qanoq iliornissaat pillugit innuttaasunut paasissutissiornermut atatillugu pisortanut allaffissornikkut annikitsumik aningaasartuutitik ingerlatitseqqinnissaq naatsorsuutigineqassaaq. Tamannali ullumikkut uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nappaalasoqartillugu allaffissornikkut suleriaatsimut ilaareerpoq taamaattumillu maanna immikkoortitaareersut saniatigut allaffissornikkut aningaasartuuteqarnerunissaq naatsorsuutigineqarani.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Inatsisissatut siunnersuut inuussutissarsiutitik ingerlataqartunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqassangatinneqanngilaq. Siusinnerusukkut taaneqareersutut inatsit uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut tunngasuni pingaarnertigut tunngaviit aalajangersarneqarfigisaat, nalunaarusiornikkut piumasaqaatinik erseqqinnerusumik aalajangersaanissamat periarfissaqarfiusoq pineqarneruvoq.

5 Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusaannut kinguneri

Siunnersuut pinngortitamut, avatangiisinut innuttaasullu peqqissusaannut kinguneqartitsissanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunissai

Siunnersuut innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqartitsissanngilaq.

7. Kingunerisassai pingaaruteqartut allat

Siunnersuut pingaarutilinnut allanut kinguneqartitsinngilaq.

8. Oqartussanut, kattuffinnut il.il. tusarniaaneq

8.1 Tusarniaanermi illuatungerisat allattorsimaffiat

Inatsisissatut siunnersuut 2015-imi 29. majimit – 1. juli 2015 makkununga tusarniaassutigineqarpoq:

- Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia,
- Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik,
- Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik
- Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik,
- Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalakkersuisoqarfik ,
- Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik,
- Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik,
- Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik,
- Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik,
- Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik,
- Atuisunut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik,
- Nakorsaaneqarfik,
- Kalaallit Nunaanni Naalagaaffiup Sinniisa,
- KANUKOKA,
- KANUNUPE,
- Kommunit,
- NUSUKA,
- KNAPK,
- Grønlands Erhverv (GE) Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut,
- SIK,
- KNI,
- Pisiffik,
- Kalaallit Nunaannit Brugsenit,
- Inuussutissanik Aqutsisoqarfik,
- Inuussutissalerinermik Ilinniartarfik, INUILI,
- KNI,
- Pilersuisoq,
- Neqi A/S,
- SPS (savaatillit peqatigiit suleqatigiissut), aamma
- Kamik-niuertarfiit v/Erik Brogård.

Tusarniaassutigineqarneranut akissuteqarnissamut piffissaliussap qaangiunnerani tusarniaanermut akissutinik ukunanga tiguisoqarpoq:

- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut (GE)
- Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik (AN)
- Nakorsaaneqarfik
- Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik
- KANUKOKA
- Kalaallit Nunaani Politimestereqarfik
- KNI
- Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik
- Pinngortitamut Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalakkersuisoqarfik
- Inuussutissalerinermit Aqutsisoqarfik (FVST)
- Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik
- Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernerimullu Naalakkersuisoqarfik (ISNN)
- KNAPK

Tusarniaanermut akissutit tullerriiarlugit ataani takutinneqarput, aamma qanoq annertutigisumik allannguuteqartitsisimanersut.

8.2 Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut (GE)

Umasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik siaruaassinnaasunik akiuiniarnerup annertunerusumik isiginiarneqarnera Kalaallit Nunaanni Sulisitsisunit (GE) tapersorsorneqarpoq. Aammattaaq GE-p piumasaraa, siunissami malittarisassat inatsisissatut siunnersuut una tunngavigalugu suliarineqartut GE-mut tusarniaassutigineqartassasut.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi § 10 GE-mit isiginiaqquneqarpoq, siunnersuutigalugulu, paragraffip oqaaseqaatitai kingulliit marluk peerneqartariaqartut, taamaalilluni ersarissumik takuneqarsinnaassalluni, pisuni tamani oqartussaasut angerlarsimaffimmut isersinnaanissaannut eqqartuussiviup aalajangiineranik piniartoqartassasoq, angerlarsimaffiup innarlerneqartussaanginneranut tunngavigisat eqqarsaatigalugit.

APNN-ip suli aalajangiusimavaa, nakkutilliisussaataasut piffinnut § 10-mi taaneqartunut isersinnaasariaqassasut, susassaqarfimmi angusaqarfiunerpaamik nakkutilliineq isumaginiarlugu. Taamaattorli APNN-ip GE isumaqatigivaa, § 10-mut oqaaseqaatit annertunerusumik ersarissarneqaaqqissasut, init eqqartuussivitsigut aalajangiinertaqanngitsumik iserfigineqarsinnaanissaat allaaserineqarsimassalluni, aamma pissutsit imminnut naapertuunnerannik periutsit ilanngullugit aamma nalilerneqarpat

pasitsaassaqarneq erngertumik iliuuseqartoqanngippat atornerlunneqarsinnaasoq. APNN § 10-mut oqaaseqaatini allannguuteqartitsivoq, isiginiagassat taakku iliuuseqarfiginiarlugit.

8.3 Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik (AN)

AN-ip saqqummiuppaa, naatsorsuutigalugu inatsit malillugu aningaasartuutaanerusut APNN-ip nammineq missingersuutigisanit akilissagai. AN inatsisissatut siunnersuummut allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

APNN-ip naatsorsuutigaa aningaasartuutaanerusut nammineq missingersuutigisanit akilerneqassasut. Taamaattorli uumasut nappaataannik inunnut tuniluussinnaasunik takkukoqaratarsinnaavoq, taakkuninngalu akiuiniarneq APNN-ip missingersuutaanik qaangiisinnaavoq, apeqqutaalluni tunillaassuineq qanoq annertutiginersoq. Taamatulli pisoqarsinnaanera massakkorpiaq appasippoq.

8.4 Nakorsaaneqarfik

Nakorsaaneqarfiup tusarniaanermut akissutimini saqqummiuppaa, kissaatiginartillugu, Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup Nakorsaaneqarfiullu akornanni akisussaaffimmik agguataarineq suleqatigiinnissamullu pisussaaffeqatigiinnerup inatsimmi erseqqissaatigineqarnissaa. Tamanna naapertorlugu APNN inatsisip oqaaseqaatitaani allannguuteqartitsivoq.

8.5 Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik

Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik isumaqarpoq, § 11, imm. 2-mi atuisut immikkut maalaarsinnaatitaanermik tunineqassanersut, tassami Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik maannakkut inuussutissalerinermut tunngasutigut nakkutilliinernik arlalinnik isumaginnittarpoq. Tamatuma saniatigut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngilaq.

APNN isumaqanngilaq, saqqummiunneqartumut atatillugu taamatut allannguinnissaq pissusissamisunngitsoq, tassami uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pineqarmata. Atuisut pineqanngillat, tassami inatsit inuussutissanik, il.il. tunisassiortunut aalajangersimasumik sammitinneqarmat, taamaammat taamaattumik maalaarsinnaatitaanermik tunisinissaq pisariaqanngilaq.

8.6 KANUKOKA

Tusarniaaneq akissuteqarfiginiarnagu KANUKOKA allappoq, aammalu inatsisit sapaatip akunnerini 5-ni tusarniaassutigineqartarnissaat pillugit KANUKOKA-p Namminersorlutillu Oqartussat akornanni isumaqatigiissut innersuussutigalugu.

8.7 Kalaallit Nunaani Politimestereqarfik

Politiit tusarniaanermut akissuteqarput. Politiit ilaatigut saqqummiuppaat, siunnersuut malillugu peqqusinissamik inerteqquteqarnissamillu nalunaaruteqarsinnaatitaaneq nerutuginarsinnaasoq. Politiit isumaqarput eqqarsaatigisariaqartoq, inatsimmi immikkuussutsit ”ilaalu ilanngullugit” assersuutitalerlugit tullerriaarlugit allatorneqarnissaat, kiisalu erseqqissaatigalugu siunnersuut malillugu ”piumasaqaat” kimut tutsinneqassanersoq. Tassunga ilanngullugu eqqarsaatigisariaqarpoq, inatsit malillugu illuatungerisamik tusarniaanerup ingerlanneqarnissaa.

Aammattaaq politiinit maluginiaqquneqarpoq, Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup nioqqutissamik suujunnaartitsisinaaneranut imaluunniit uumasunik napparsimasunik akiuussutissamik kapisisinaaneranut toqutsisinaaneranulluunniit tunngavissamik siunnersuusiortoqarsimanngitsoq, tamanna peqqusummik inerteqqummilluunniit tigusisumit malinneqanngippat ingerlaannartumillu iliuseqarnissaq pisariaqartinneqarpat.

Politiit aamma isumaqarput, §§ 10-11-12-13 annertunerusumik erseqqissarneqassasut, naapertuuttumik pineqaatissiinissaq kiisalu paatsoortoqannginnissaa eqqarsaatigalugu.

Politiinit isiginiarneqartunut APNN isumaqataavoq, allannguutissatullu siunnersuutigineqartut taakkua ilanngullugit.

8.8 KNI

Inatsisissatut siunnersuummut matumunnga kiisalu Kalaallit Nunaanni inuussutissat pillugit inatsisissamut nutaamut KNI tusarniaanermut ataatsimoortumik akissuteqarpoq. KNI-p saqqummiuppa, malittarisassat inatsisissatut siunnersuummi tunngaveqartumik suliaasinnaasut taakkununnga tusarniaassutigalugit nassinneqassasut. Tamatuma saniatigut uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut tunngatillugu KNI allamik oqaaseqaatissaqanngilaq.

8.9 Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Naalackersuisoqarfik oqaaseqaatissaqanngilaq.

8.10 Pinngortitamut Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalackersuisoqarfik

Naalackersuisoqarfik oqaaseqaatissaqanngilaq.

8.11 Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfik (FVST)

Qallunaat Inuussutissalerinermut Aqutsisoqarfia tusarniaanermut akissuteqarpoq, taanna oqaaseqaatinik naatsunik arlalinnik imaqarpoq, taakkununga ilaalluni inatsisip aalajangersagartaasa ersarissuunissaat arlaleriarneqarluni. FVST-imit allannguutissatut siunnersuutigineqartut APNN-ip ilannguppai.

8.12 Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfimmit kissaatigineqarpoq Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfiup Nakorsaaneqarfiullu akornanni uumasuniit tuniluussinnaasunik tunillaassuinermit aamma nakkutilliinermit akisussaaffik sukannernerusumik killilerneqassasoq. Aammattaaq peqqinnissaqarfik isumaqarpoq siunnersuutip uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut nassuiaataa eqqortuunngitsoq innersuussutigalugulu WHO-p uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut nassuiaataa.

WHO-p uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut nassuiaataa APNN-imit tamakkiisumik isumaqatigineqarpoq. Peqqinnissaqarfiulli tusarniaanermut akissutimini WHO-p nassuiaataa taamaallaat ilaannakortumik issuarsimavaa. Tamakkiisumik nassuiaat APNN-ip tunngavilersuutaanik tapersersuivoq, taamaattumik APNN aalajangerpoq Peqqinnissaqarfiup innersuussutai malinniarnagit eqqortuunngimmata. Aamma qallunaat inuussutissalerinermut aqutsisoqarfiata susassaqaqarfimmut allaaserisai APNN-imit malinneqarput, tamatuma kingorna uumasut nappaataat uumasuniit toqqaannartumik inunnut imaluunniit uumassusilinnit allanit tunillatseqqasunit tuniluussinnaapput. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuummi uumasut nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut nassuiaat allanngortinneqassanngilaq. Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq akiuiniarnerlu Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfiup akisussaaffigaa.

8.13 Inuussutissarsiornermut, Suliffeqaqarnermut Niuernernullu Naalackersuisoqarfik

Naalackersuisoqarfik paasinninnissamut oqaaseqatigiinnullu ataasiakkaanut tunngatillugu naqqiissuteqarpoq, inatsisissatulli siunnersuummut allamik oqaaseqaatissaqarani. APNN pisariaqartutigut naqqiissuteqarpoq.

8.14 KNAPK

KNAPK-p nalinginnaasumik nuannaarutigivaa, uumasut nappaataat pillugit inatsisip tungaatigut sukaterisoqarnera, kiisalu Kalaallit Nunaanni uumasuunngitsunik eqqussuineq

malittarisassaliorlugu. KNAPK-li isumaqarpoq, inatsisissatut siunnersuutikkut isumaqartoqarpat, inuiaat kalaallit qangaaniilli kalaallit nerisassaataanik nerinermikkut nappaateqalersinnaasut, taamaassimappat tamanna uppersiniallugu misissuisoqartariaqarpoq, inatsisitigut sukaterinissaq pitinnagu.

Inatsit una inuussutissanut tamanut nunami suliarineqartunut tunisassiarineqartunullu tunngatinneqarpoq. Pissusiviusut uppersiniallunneqareerput, uumasut nappaataat inunut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuutissartaat inuussutissani parasitsit virusillu aqputigalugit uumasumiit inummut tunillaassuussinnaasut, taamaattumik APNN isumaqarpoq pissutsit taakku annertunerusumik erseqqissaavigissallugit pisariaqanngitsaq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatigineqartut

Kapitali 1-imut Inatsisip atortuuffia

Kapitali 1-imi inatsisissatut siunnersuummi pingaarnertut atuuffia aalajangersarneqarpoq. Siunnersuutip tunngavia tassaavoq inuit peqqissusiisa uumasunit tunillatsinnissamut illersorneqarnissaasa qularnaarneqarnissaa, uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuutissartaasa siaruaassinnaasut akiorniarneqarnissaannut pilersaarutit, uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nappaalasoqalerneranut akiuiniariaatsit suliarineqarnissaasa inatsisitigut tunngavissinneqarnissaat. Kapitali inatsisissatut siunnersuummi pineqartunik killissalersuiffiuvoq, ass. uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaannut tunngasunut inatsit atorneqanngilaq.

§ 1-imut

Inatsimmut atuuttumut tunngatillugu aalajangersagaq manna nutaajuvoq, inatsisillu atorneqarnissaanut suliaasaqarfiit oqaasertaliiffigalugit.

Imm. 1-imut

Nr. 1-imut

Inatsimmi pingaarnertut pineqarput uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuutissartaat.

Nr. 2-mut

Nr. 2. Uumasogatigiinnut avataaninngaanniit takkuttunut amerliartupiloortunut malittarisassaliorneq inatsisitigut suliaasaqarfiuvoq nutaajukannersoq, aamma Danmarkimi tassunga assingusumik inatsiseqanngilaq. Pingaaruteqarluinnarporli taakkununnga tunngatillugu erseqqinnerusumik malittarisassaliornissaq, tassa uumasogatigiit avataaninngaanniit takkuttut amerliartupiloortut uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik uumasuutigisat kisiisa pinnagit aammali Nunatta uumasui nujuartat tunillassinnaammatigit, taamaattoqassappat inunnut uumasunullu maani najugaqartunut ajorluinnartumik kinguneqassaaq.

Nr. 3-mut

Nersutit nappaataannut inunnut tunillaassorsinnaasunut akiuunneq Kalaallit Nunaannit akisussaaffigineqarpoq, taamaattumillu Inatsisartut Naalakkersuisullu oqartussaaffimmi tamatumani malittarisassiortussaallutik.

Nr. 4-mut

Inatsimmi aamma pineqarput uumasut nappaataasa akuutissartaannik imaluunniit uumasut nappaataasa innut tunillaassulerneranni akiuiniarnissamut periusissat.

Nr. 5-imut

Inatsisip atuuffianut aamma ilaapput uumasut nappaataannik innut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq, inuit peqqissuunissaasa eqqarsaatigineqarnissaa aallaavigalugu nerisassanit innut tunillaassuisinnaasunik uumasut nappaataannik nakkutilliisoqarlunilu misissuisoqartarnissaa pingaaruteqarmat, pingaartumik nunami Kalaallit Nunaatut ittumi, uumasut innuttaasut isertitaannut nerisaannullu pingaaruteqarlutik ilaammata. Nakkutilliineq pillugu malittarisassat ersarinnerusut nalunaarutikkut aalajangersarneqarsinnaapput, inatsit naapertorlugu.

Imm. 2-mut

Imm. 2. Uumasut nappaataat innut tunillaassorsinnaasut tamarmik inatsimmi pineqarput, suliffeqarfanni inuussutissaleriffiusuni, pingaarnertut tunisassiortuni, angerlarsimaffimmi uumasuutini, nunalerinermi uumasuutini piniagassaniluunniit paasineqarneri apeqqutaatinnagit.

Uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaannut tunngasut inatsisitigut akisussaaffigineqanngillat, tassa tamanna Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri-mit akisussaaffigineqarmat. Uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaannut tunngasut Uumasuutit nappaataat pillugit Inatsimmi nr. 814-imi, 21. december 1988-imeersumi, Kunngip peqqussutaatigut 18. december 1991-imeersukkut atuutilersinneqartumiipput. Qallunaat naalakkersuisui suli uumasuutit nappaataat pillugit malittarisassanik suliaqarnissamut akisussaasuupput, uumasuutit akuutissatigut nappaataat minillugit. Uumasut nappaataat tunillaassuuttarnerallu pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnera pillugu kunngip peqqussutaani nr. 554, 8. juni 2004-meersumi kiisalu tassunga tunngatillugu nalunaarutini Kalaallit Nunaannut atuuttuni malittarisassat nassaassaapput.

Kapitali 2-mut

Nassuiaatit

§ 2-imut

Taaguutit nalinginnaasut inatsimmi matumani atorineqartut aalajangersakkakut nassuiarneqarput.

Nr. 1-imut

Uumasut nappaataat innut tunillaassorsinnaasut nappaataapput uumasut inuillu akornanni tunillaassorsinnaasut. Uumasut nappaataat innut tunillaassorsinnaasut ilisimaneqarnerpaat tassaapput perlerorneq, salmonella aamma campylobacter. Uumasut nappaataat innut tunillaassorsinnaasut tunillannartunik assigiinngitsunik soorlu bakterianik, virusinik, miluuffigisaminnut ilanngartuisunik (parasit) prionerinillu taaneqartartunik pissuteqarput.

Uumasut nappaataat inunnut tunillaassornerat assigiingitsutigut pisinnaapput. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut ilisimaneqarnerpaat, soorlu salmonella campylobaterilu nerisat nerineqartut aqutiginerullugit tunillaattarput. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut ilaat uumasunit inunnut toqqaannartumik tunillaassinnaapput, kiiinnikkut tunillaassuisorluunniit soorlu ippernaq aqutigalugu. Uumasut tunillatsissimasut amerlanertigut napparsimalernej ajorput - tamanna ilaatigut uumasogatigiit ilaanni salmonellamik tunillatsissimasuni takussaasarpoq. Akerlianik pisuni allani qaqtigoornerusunilu uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut aqutigalugit nappaalasoqalernerani uumasut inuillu ilungersunartunik napparsimalertarnerat takussaasarpoq. Nappaatip uumasunit inunnut tunillaassorsinnaasuunera nappaatinik nakkutilliinermut akiuniarnermullu pingaarutilerujussuuvoq. Tunillatsinneq uumasumeersuuppat tunillatsinneq inunni nungutinneratigut nungutinneqarsinnaanngilaq, uumasunit sulit tunillaassuisunit inunnut tunillaateqqissinnaajuannassammat.

Nr. 2-mut

Imm. 1, nr. 2. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut akuutissartaat tamarmik siaruaassinnaasuupput sananeqaatsimikkullu uumassusiliullutik, taakkununga ilanngullugit bakteriat, virusit miluuffigisaminnillu ilanngartuisut (parasit) napparsimalissutaasinnaasut tunillaassorsinnaasulluunniit, uumasuniit inunnut tunillaassorsinnaasut.

Nr. 3-mut

Uumasunik eqqiluitsuutitsineq iliუსiuvoq uumasuutit nappaataannik pitsaaliuinermi, nakkutiginninnermi nungutitsiniaanermilu atorineqartartoq, aamma uumasut atugarissaartuunissaat eqqarsaatigalugu illersorneqarsinnaasumik uumasuuteqarnissamik kiisalu nunalerinnermi uumasuuteqarnissamik aamma uumasut nujuartat peqqissuunissaannik isumaginnittussa. Taakkununga ilanngullugu uumasunik tunisassianillu uumasuneersunik eqqussuinermit avammullu tunioraanermik nakkutiginninneq.

Nr. 4-mut

Uumasogatigiit avataaninganniit takkuttut, nalinginnaasumik avataaneersuupput, inuit ikiortigalugit nalinginnaasumik uumaffigisaannit nalinginnaasumillu siammarterfigisinnaanngisaminnut nuunneqartut. Uumasut taakku nuunneqarfigisaminni uumalluarsinnaapput, aamma uumassusillit amerlalluinnarnerinik ulorianartorsiortitsippat imaluunniit inuit peqqissuunerannut inuiaqatigiilluunniit aningaasaqarnerannut ajortumik sunniuteqarsinnaallutik.

Kapitali 3-imut Oqartussat

Kapitalimi tassani qitiusumik piginnaatitaallutillu oqartussat aalajangersarneqarput. Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliinermut politikikkut akisussaaffik

Naalackersuisuni katersorneqarsimavoq, sulianullu allaffissornikkullu tunngasortaa Kalaallit Nunaannit Uumasunut nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfimmi katersorneqarsimalluni, tassani qaqqamit/nunamit/kangerlummit nerrivimmut nerisassanut tunngasunik nakkutilliinermik, kiisalu uumasunut nakorsaqaarnermut tunngasuni nakkutilliinermi misissuinermi suliassat isumagineqarlutik.

§ 3-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkakut naqissuserneqarpoq Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik tassaasoq inatsisip ingerlanneqarnissaanut piginnaatitaalluni oqartussaasoq, kiisalu tassunga atatillugu nakkutilliillunilu misissuisarnissamik isumaginnittussaq. Imm. 2-li takuuk.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq allanik isumaginnittussanik toqqaasinnaanermut tunngavissaliivoq. Naalackersuisut oqartussanik allanik suliassanik imm. 1-imi taaneqartunik isumaginnittussanik Uumasut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiunngitsumik toqqaasinnaapput, assersuutigalugu Uumasut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik pisariaqarneratut annertutigisumik sulisusaqartitsinngippat. Uumasunullu nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik tassaavoq suliassaqaarfiup iluani suliaqarnermik misilittagalik, taamaammat aalajangersagaq taanna killilittut isigineqartariaqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3. Suliassat piginnaatitaalluni oqartussaasup uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit inatsit naapertorlugu akisussaaffigisai allattorneqarput.

Nr. 1-imut

Nr. 1. Piginnaatitaalluni oqartussaasoq uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut akiorniarneqarnissaanut pilersarusiussaaq kiisalu pisariaqartitsisoqarnerani pilersaarutini taakkunanga ingerlaavartumik allannguisassalluni, pingaartumik paasissutissat angusallu pissarsiarineqartut aallaavigalugit. Pilersarusiornikkut qulakkeerinneqataaffigineqassaaq uumasut nappaataasa inunnut tunillaassuuttartut taakkulu akuutissartaasa akiorniarneqarneranni assigiimmik sunniuteqarluartumillu suliaqarnissaaq.

Nr. 2-mut

Piginnaatitaalluni oqartussaasup akiuiniarluni pilersaarutip nalilersorneqarnissaanut paasissutissat pisariaqartinneqartut katersussavai. Sunniuteqarluartumik pilersarusiorniarluni piginnaatitaalluni oqartussaasoq paasissutissanik suliambut attuumassuteqartunik pisariaqartinneqartunillu tamanik pissarsisinnaallunilu ilisimasaqassaaq.

Nr. 3-mit nr. 4-imut

Nr. 3. Suliffeqarfiit nerisassaleriffiusut najukkami tuniniaasinnaanermut akuerisaasut piginnaatitaalluni oqartussaasup akulikitsumik misissuiffigisassavai. Tamanna tunisassiassat tamarmik annerusumik minnerusumilluunniit nerisassanik aseruisinnaasunik atuisartullu napparsimalissutigisinnaasaanik bakteriarqarsinnaaneriniq pissuteqarpoq. Nerisassat suliarineqarnerat annertunerujartortillugu eqqiluisaarneq pitsaanerusariaqarpoq, eqqiluisaarluarnikkut bakteriat ineriartoqqinnissaat nerisassanulluunniit allanut imaluunniit ajornerpaassappat atuisunut tuniluunnissaannut pitsaaliueqataasarmat. Taamatuttaaq nunalerinermik uumasuuteqarnermillu nakkutilliinerit akuttoqatigiissaartumik ingerlanneqartassapput, atuisut akornanni napparsimalernissaq pitsaaliorniartullu.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq suliffeqarfiit inuussutissalerisut pingaarnermillu tunisassiorlut paasissutissiisussaataitanerannik imaqarpoq.

Kapitali 4-mut

Umasoqatigiit avataaninngaanniit takkuttut

§ 4-imut

Aalajangersagaq manna nutaajuvoq, aamma Naalakkersuisut periarfissippai uumasut nunatsinninngaaniinngitsut eqqorsorneqarnerisa aaqqiiffigineqarnissaannut erseqqinnerusumik malittarisassaliornissaannut. Uumasut taakku ilaatigut tassaasinnaapput kakerlakkit, teriarsuit, fårekylingit terissallu. Pingaaruteqarluinnarpoq uumasut suut nunamut eqqussuunneqarnersut pillugit Kalaallit Nunaata nakkutiginninnerulernissaa, tassa uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut taakkulu akuutissartaasa siaruatsaaliorneqarnissaat eqqarsaatigalugu. Aammali nunami maani uumasuusut uumasunut avataaneersunut illersorniarlugit, tassa uumasut avataaneersut pinngortitamut anisinneqarnerminni Kalaallit Nunaanni nujuartaativut unammillersinnaavaat taamalu salliunerulerlutik. Inatsimmut tassunga assingusumik ilisimasaqartoqarpoq, soorlu Australiameersumik, Australia Nunarput assigalugu qeqertaavoq immikkut inissisimasoq, najukkami uumasut illersorniarlugit aamma nappaatit il. il. kissaatigineqanngitsut tunillaassuussinnaasut pinngitsoortinniarlugit annertuumik pisariaqartitsiviuvuq. Taamaammallu uumasut qaqugukku eqqussuunneqassanersut pillugu sukannersupilussuarnik malittarisassaqluni.

Erseqqissaassutigineqassaarli aalajangersagaq manna taamaallaat uumasunik eqqussuinerup killilerneqarnissaanut atuummat, naasunut tunngassuteqanngitsoq.

Uumasunik avataaneersunik killiliinissaq Inuussutissalerinermut oqartussaasut kisimik akisussaaffiginngilaat, tassa oqaatigineqartutut uumasut eqqussukkat amerliartupiloortartut innuttaasut peqqissusaannut najukkamilu umasoqassutsimut

ulorianartorsiortitsisinnaammata. Taamaammat aalajangersagaq manna malillugu nalunaarusiornissaq Uumasunut nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfiup ilaatigullu Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqaqarfiup kiisalu Nakorsaaneqaqarfiup aamma Peqqissutsimut Naalakkersuisoqaqarfiup sapinngisamik naammaginarnerpaamik inatsisiliorniarlutik suleqatigiissutiginerusariaqarpaat. Taamatut suleqatigiinneq aamma Danmarkimi ilisimaneqaqarpoq, tassa Fødevarestyrelsen aamma Miljøministeriaqaqarfiup peqatigiillutik inatsit taanna isumagisarigamikku.

Aalajangersakkakut ingerlatsinermi oqartussanut arlalinnut aalajangersakkamik tunngavilimmik malittarisassaliornissamut piginnaatitsinermik tunniussisoqanngilaq.

Kapitali 5-imut
Akiuiniarnissamut pilersaarutit

Aammattaaq kapitalimiipput perlerortoqaqarneranik nakkutilliinermut akiuiniarnermullu atatillugu suliassat sorliit piginnaatitaallutik oqartussanit pisussaaffigineqaqarneri pillugit aalajangersakkat. Piginnaatitaallutik oqartussat tassaapput Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussat.

§ 5-imut

Aalajangersagaq taanna inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 28. oktober 1993-imeersumi § 13-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersakkami uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliisussat aamma tunillaassornerup pinngitsoortinnissaanut akiuussusersuinissamik nakkutilliinernillu qulakkeerisussat Naalakkersuisuunissaat aalajangerneqaqarpoq. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut tassaapput nappaatit uumasuniit inunnut tunillaassorsinnaasut ilaatigullu taakkununga ilaallutik perlerorneq aamma trikinit. Aalajangersakkami ilaatigut perlerornermut akiuussusersuisoqarnissaanut aamma trikininik misissuisoqarnissaanut tunngavissisoqaqarpoq. Suliassap taassuma naammaginarnerpaamik ingerlanneqarnissaanik nakkutilliisut tassaapput uumasut nakorsaat Namminersorlutik Oqartussani atorfeqartut, taakku sulianut tunngasunik paasisimasaqarlutillu immikkut ilisimasaqartuummata. Bakteriatigut uumasut nappaataat tunillaassorsinnaasut pingaarnersaat tassaapput erlukkut bakteriat, uumasuni tamani nalinginnaasumik nassaassaasut. Amerlanertigut inuit inuussutissat tunillannartullit aqutugalugit tunillanneqartarput, ilaatigut neqi, immuk, mannik, uumasunit nerisassiat, taakkununga nersussuit, puulukit timmissallu ilaapput. Inuit aamma uumasut anaanniit toqqaannartumik toqqaannangitsumillu atassuteqaqarnerisigut tunillanneqarsinnaapput. Kiisalu imissaq aamma naluttarfinni imeq naggorissaatissaniit mingutsinneqarsimasoq napparsimalersitsisinnaapput.

Kalaallit Nunaanni naakkut nappaalanermit tunillatsinnerit tamakkiusallutik uumasuniit erlavikkut bakterianit napparsimalersitsisinnaasuniit imaluunniit tunisassiornermi inuussutissat mingutsinneqarneriniit pisuupput. Uumasut nappaataat inunnt tunillaassorsinnaasut bakteriat atugaanerusut tassaapput (bakterier, virus, parasitter):

- Salmonella
- Yersinia enterocolitica
- Campylobactit
- Verotoxin-producerende E. coli
- Echinococcus multilocularis
- Uumasuni miluumasuni imarmiuni Brucella
- Toxoplasma gondii
- Leptospira
- Listeria
- Mycoplasma spp.
- Parapoxvirus
- Mycobacterium

Akiuussusersuineq pillugu malittarisassat nappaammik perlerornermik (rabies) akiuiniarneq pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 22-mi, 17. september 1997-imeersumi aalajangersarneqarput. Malittarisassani perlerornermut akiuussusersuinissap Naalackersuisunit peqqussutaasup tamannalu pillugu nalunaaruteqarnissap kommunalbestyrelsimit isumagineqarnissaa aalajangersarneqarpoq. Kommunalbestyrelsit kommunini najukkanik ilisimannittuupput kommunimi uumasut qassit suullu nassaassaaneri pillugit ilisimasaqarlutik. Akiuussusersuineq aamma perlerortoqarnera pillugu paasisaqarnissaq anguniarlugu nalunaarutiginnittoqartassaaq, taamaalilluni taamatut pisoqaqqinnginnissaa tunillaassuinerullu killeqartinnissaa pillugu siunnerfeqartumik suliniuteqartoqarsinnaalluni.

Kalaallit Nunaanni trikininik piumasarineqartumik nakkutilliineq pillugu nalunaarummi 14. marts 1966-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartumi trikininik nakkutilliineq pillugu kiisalu neqit trikineqarnerinik misissuinermut tunngatillugu Kalaallit Nunaannit nunap immikkoortuini nakorsaannut ilitersuummi 18. marts 1966-imeersumi malittarisassaarpoq. Kalaallit Nunaanni trikininik nakkutilliisoqartarneranik inunnik nakkutilliisussanik Naalackersuisut piginnaatitsisinnaanerannut malittarisassatigut tunngavissiisoqarpoq. Uumasut aamma uumasut neqaasa illoqarfinnut nunaqarfinnullu apuunnerini trikininik akoqarnerisa misissornissaannut peqqinnissaqarfik nunallu immikkoortuani nakorsaaneq akisussaavoq. Trikininik nakkutilliinermit atatillugu Naalackersuisunut nalunaaruteqartoqartassaaq, tamannalu Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfimmut misissukat inernerinik nassiussinikkut pisarluni. Nunap immikkoortuani nakorsaaneq Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfimmut nalunaaruteqartarnermut akisussaasuvoq,

taamaalilluni uumasut pisarineqartut amerlassusaat taakkunangalu neqit trikininik akoqarneri pillugit takuneqarsinnaangorlugu. Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfik tamanna pisariaqartinneqarpat nakkutilliinerup eqqortumik ingerlanneqarnissaa qulakkeerniarlugu peqqinnissaqaqarfinni sulisunut siunnersuillunilu ilitsersuinikkut ikiuutissaaq.

§ 6-imut

Aalajangersakkami uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq aamma akiuussusersuineq kiisalu tunillaassuinerup siuariartunnginnissaanut nakkutilliinerit pillugit nalunaarutikkut malittarisassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut tunngavissiisoqarpoq. Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik siaruaassinnaasunik paasisaqartoqartillugu, suliffeqaqarfiit nerisassaleriffiusut pingaarnertulluunniit tunisassiortut pineqartut eqqorneqartulluunniit uumasut nappaataasa inunnut tunillaassorsinnaasut qanoq akiorniarneqarnissaannik suliaqaqarnermi ilaatinneqassapput, taamaalilluni qanimut suleqatigiinnikkut nappaalaneq akiorniarneqalertorsinnaaqullugu.

§ 7-imut

Aalajangersakkami pineqarput uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik akiuiniarluni pilersaarusiornissamut piunasaqaatit arlallit. Akiuiniarnermut pilersaarutininik taakkuninnga suliaqaqarner aalajangersakkat naapertorlugit siuariaatinik anguneqartunik nalilersuinissamut periarfissamik ammaassissaaq. Aammattaaq pilersaarutit taakku ilaatigut uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik siaruaassinnaasunik paasisaqarnermut atatillugu inernerit tunuliaqutaralugit isumaliutigeqqinneqarsinnaapput.

Nr. 1-imut

Nr. 1. Akiuiniarnissamut pilersaarutit ilaatigut uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik peqarnersoq uppernarsiniarlugu misissugassanik tigusinissamik aalajangersaanermut atorpeqassapput.

Nr. 2-mut

Nr. 2. Akiuiniarluni pilersaarutitigut pillugit oqartussat suliffeqaqarfinnilu nerisassaleriffiusuni pisortat akornanni akissussaaffimmik avitsinissaaq aalajangersarneqassapput, tassa uumasut nappaasaa inunnut tunillaassuuttartut nerisassanit pisuuppata.

Nr. 3-mut

Nr. 3. Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik siaruaassinnaasunik paasisaqartoqartillugu akiuiniarnissat sorliit aalajangiunneqarnerisut akiuiniarnermut pilersaarutini allassimassaaq. Tassunga atatillugu uumasut nappaataasa

inunnut tunillaassuussinnaasut imaluunniit taakku akuutissartaasa siaruaassinnaasut suuneri eqqarsaatigineqassapput.

*Kapitali 6-imut
Akiuiniariaatsit*

§ 8-imut

Imm. 1-imut

Nerisassat pisanerqarnerminnit nerineqarnissamik tungaanut uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik peqarnerisa millisarnissaannut immikkut akiuiniariaaseqartoqassanersoq Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaarfik aalajangiissaaq. Taamaattorli uumasut eqqiluitsumik pineqarnissaannut tunngasut Fødevarestyrelsimit akisussaaffigineqartunut akiliuttoqannginnissaa qulakkeerneqartariaqarpoq.

Aalajangersakkakut piginnaatilluni oqartussaasup uumasut nappaataannik inunnut tunillaassuinerup siaruarternera killiliiviginiarlugu akiuiniarnermut akiueriaatsit atorneqartussat aalajangiiffigisinnaavai. Akiuiniarnermut akiuiniariaatsit immikkut ittut tunillaassortoqalernerani imaluunniit tunillaassortoqarneranik pissutissaqarluartumik pasitsaassisoqarnerani atorneqarnissaat eqqarsaatigineqarput.

Akiuiniarnermut akiuiniariaatsit immikkut ittut immikkut ittumik suliniuteqarnermi aamma nakkutilliiniutitut atorneqartarput. Akiuiniarnermut akiuiniariaatsit immikkut ittut assersuutigalugu nappaatit pillugit mattussinerusinnaapput imaluunniit immikkoortitaanerusinnaallutik.

Aalajangersagaq assersuutigalugu perlerornermik qulliarnermillu kiisalu sakialluutitut akiuiniarnermi atorneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2. Akiuiniariaatsit imm. 1-imi taaneqartut atorneqarnissaannut piumasaqaatit, kiisalu sunik uppersaasiisoqartariaqarnerasoq pisunilu assigiinngitsuni akiuiniariaatsit sorliit atorneqarsinnaaneri pillugit malittarisassiortoqarsinnaanera aalajangersakkakut tunngavissinneqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3. Uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik akiuiniarnermut akiuiniariaatsit sorliit atorneqarsinnaaneranik killilersuisoqarsinnaanera aalajangersakkakut tunngavissinneqarpoq. Tamatumanili aalajangersimasumik naliliineq apeqqaataassaaq, nappaalasoqarneri tamarluinnarmik imaluunniit uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut tamarmik immikkut allanit atoruminarnerusunik akiuiniariaaseqarfiusariaqartarmata.

*Kapitali 7-imut
Nakkutilliineq*

§ 9-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi piumasaqaatit uumasut nappaataat inunntunillaassorsinnaasut pillugit inatsimmi imarineqartut eqqortinnissaat qulakkearniarlugit pisariqartutut isigineqartunik aalajangiinissamut, tassunga ilanngullugu nalunaaruteqarluni erseqqissaanissamut, peqqusinissamut inerteqquteqarnissamullu Naalakkersuisunut tunngavissisoqarpoq.

Erseqqissaaneq tassaavoq inatsisip eqqortinneqarnissaanik erseqqissaaneq.

Peqqussut tassaavoq pissutsit aaqinneqarnissaannut siumut sammisumik suliffeqarfik imikkut iliuuseqaqqullugu naalakkiineq. Pissutsit pineqartut inatsisinut akerliuppata aaqinneqanngippatalu tamanna pillugu nakkutilliisoq suliffeqarfimmut peqqussummik tunniussissaaq. Inerteqquteqarnermi pineqarpoq piumasaqaatit ilaat naammasseqqaartinnagit suliffeqarfiup aalajangersimasumik iliuuseqarnissaanut inerteqquteqarneq.

Pissutsit inatsimmut naapertuuttunngirtinneqarpata imaluunniit nappaatinik tunillaassuineq akiorneqareerpat aatsaat Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup inerteqquteqarneq atorunnaarsissavaa.

Nioqqutissat inuussutissat pillugit inatsimmi piumasaqaatini aalajangersarneqarsimasunik naammassinniffiunngitsut nuunneqannginnissaat imaluunniit suliarineqannginnissaat, nalunaaqutsersorneqarnissaat, pissusiisa allanngortinneqarnissaat, aserorterneqarnissaat, suliffeqarfiup nerisassaleriffiusup nioqqutissat kingusinnerusukkut tuniniaaffiusumiit utertisagai, imaluunniit suliffeqarfiup nerisassaleriffiusup utaqqiisaasumik suliarinninnini nittarsaassiniluunniit unitsissagaa aalajangerneqarsinnaavoq.

Aalajangiinerit ataasiakkaat imarisamikkut aalajangerneqartarput inatsimmi piumasaqaatit aalajangersarneqarsimasut tunngavigalugit. Aammattaaq inatsisitigut ingerlatsinermi malitarsassat atuupput, soorlu suliamut tunngassuteqartuunissaat aamma pisimasunut naapertuuttuunissaat Aalajangiineq taamaalilluni suliamut tunngassutilimmik tunngavilersorneqassaaq Uumasunullu Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik inatsimmi piumasaqaatit aalajangersarneqarsimasut eqqortinniarlugit sukanganerusumik suliniuteqassanngilaq.

Suliffeqarfik inuussutissalerisioq nioqqutissat asiujaassusiinik nakkutiginninngippat imaluunniit naammaginartumik eqqiaasanngippat taava Uumasunut Nakorsaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik aallaavittut peqqussuteqarsinnaavoq pissutsit iluarseqqullugit.

Uumasunullu Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfiup toqqorsivimmi teriaqartoq kakerlakkeqartorluunniit paasippagu aallaavittut suliffeqaqfik matuneqassaaq. Suliffeqaqfik malittarisassanik unioqqutitsiuarpat erseqqissaatinillu peqqussutinillu malinnikkumanngiinnarpat, Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfiup aamma inuussutissanik tunisassiorneq nioqquteqaqarnerlu inerteqqutigisinaavaa.

Uumasuutit akornanni uumasooq ataaseq napparsimappat taava aallaavittut nappaatip suussusersineqarnissaanik katsorsarneqarnissaanillu peqqusisoqassaaq, aammali nioqquteqarsinnaaneq inerteqqutigilluinnarneqarsinnaalluni, imaluunniit pisariaqartutut nalilerneqarpat uumasut tamarmik toqunneqarnissaannik peqqusisoqarsinnaalluni.

Sakkukitsumik napparsimalertoqartoq paasineqarpat nalinginnaasumik immikkoortillugit katsorsaasoqarnissaanik peqqusisoqassaaq, sakkortuumillu napparsimalertoqartoq paasineqarpat suliffeqaqfimmik matusinermik kinguneqassaaq, assersuutigalugu nualluut (aviær influenza) paasineqarpat.

Pingaaruteqarpoq erseqqissassallugu, aalajangiinerit ataasiakkaat pisunik aalajangersimasunik naliliinernik tunngaveqarnerat.

Taamaalilluni maannakkut inatsisitigut inissisimanermi allannguisoqarnissaa siunertarineqanngilaq. Nerisassiorneq nittarsaassisarnerlu il.il. piuminaatsuupput nalorninartortallit kukkuffusinnaasullu, nerisassat tunillaassuuttoqaratarsinnaanera pissutigalugu inunnut nerisasaajunnaarfigisinnaasaat.

Suliassaqaqfimmik illersorneqarsinnaasumik aqutsinissaq qulakkeersinnaajumallugu malittarisassat aamma malinneqarnerisa qulakkeerneqarnissaannut oqartussat naleqquttunit sakkunik arlalinnik pigisaqartariaqarput. Taamaattumik suliffeqaqfimmik inerteqquteqarnissaq peqqussuteqarnissarlu pisariaqarpoq taamaalillunilu malittarisassat eqqortinneqarnissaat qulakkeerlugu. Uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit inatsisip eqqortinneqarnissaanut iliuutsit suut aallartinneqarnissaat imaluunniit unitsinneqarnissaat pillugit suliffeqaqfimmik erseqqissaanissaq aamma pisariaqarpoq, taakkulu nerisassanik tunisassiornermi atortussiassat aalajangersimasut atorneqarnissaannut inerteqquteqaqarnermiit suliffeqaqarfiup nammineq nakkutilliisarnerata allanngortinnissaanut peqqussuteqaqarnermut imaluunniit nerisassat suujunnaartinneqarnissaannut peqqussutaasinnaapput.

Imm. 2-mut

Imm. 2. Uumasunut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaqarfik peqqussutinik inerteqqutinilluunniit nalunaaruteqarneq pitinnagu illuatungerisamik tusarniaasassaaq. Erngertumik iliuuseqartoqanngippat pasitsaassaqaqarneq maangaannartinniarnagu illuatungerisamik tusarniaanissaq pinngitsoortinneqarsinnaavoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3. Matumani aalajangersagaq malillugu peqqussutit, inerteqqutit erseqqissaanerillu suliffeqarfinnut nerisassaleriffiusunut pingaarnertullu tunisassiorturnut, nunaatilinnut, kiisalu nalinginnaasumik uumasuutilinnut sammitinneqassaaq.

Makkununga peqqussuteqarneq nalunaarutigineqarsinnaavoq:

- Pissutsit uumasut nappaataat inunnut tunillaassorsinnaasut pillugit inatsimmut akerli-usut aaqinneqassasut. Tamanna pingaartumik inuussutissat pillugit inatsimmi ilaatigut inuussutissanik tunisassiorfinni eqqiluisaarnermut, inuussutissanik passussil-luni sulinermit il.il. piumasagaatinut sanillinneqassapput.
- Nioqqutissat nalunaaqutsersorneqassaat, pissusiisa allannngortinneqarnissaat, suujun-naartinneqarnissaat imaluunniit utertinneqarnissaat. Tamanna aamma inuussutissanut inatsimmi aalajangersakkanut aamma eqqiluisaarnissamut kiisalu inuussutissanik suli-aqarnermut piumasagaatinut sanillinneqassaaq. Suujunnaartitsinissamik imaluunniit utertitsinissamik peqqussuteqartoqassaaq, inuussutissaq imaluunniit nioqqutissat im-mikkoortitat tunillaannartoqalersimasut imaluunniit inunnit nerineqarsinnaanngitsut pasitsaanneqarpata.
- Tunillaassuineq pitsaaliorniartugulu uumasut napparsimasut napparsimasorisalluunni-it akiuussutissamik kapineqassasut, imaluunniit toqutsineq isumaqartoqarpat akiuussu-tissamik nalinginnaasumik kapisinikkut tunillaassuineq unitsinneqarsinnaanngitsoq, imaluunniit uumasuq annaanneqarsinnaanngitsoq.

Makkununga inerteqquteqarneq nalunaarutigineqarsinnaavoq:

- Inuussutissanik tuniniaaneq allatigullu ingerlatitseqqiineq kiisalu nioqqutissiorneq. Taamak ittunik inerteqquteqarneq inuussutissat pillugit inatsimmi malittarisassanut aamma sanillinneqassapput. Matuma kingorna erseqqissaassuteqarneq peqqus-suteqarnerlu malinneqanngippat suliffeqarfiit nioqqutissiorfiillu inuussutissanik tuni-niaanissaminnik, tunisassiorinissaminnik aamma ingerlatitseqqinnissaminnik iner-teqquteqarfigineqarsinnaapput, aarlerinaateqalersimappat inuussutissanik nioqqutissi-orneq, tuniniaaneq aamma ingerlatitseqqiineq uumasut nappaataannik inunnut tunilla-assorsinnaasunik taakkulu akuutissartaannik tuniluunermik kinguneqarsinnaasoq.

Allattuiiffik tamakkiilluinnartuunngilaq.

Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfiup nioqqutissat suujunnaarsinneqarnissaannik aallartitsinnaavoq suliffeqarfik inuussutissalerisoq arlaleriar-luni peqqussummik imaluunniit inerteqqutigineqartumik eqqortitsisimanngippat. Aalajanger-sakkakut aamma Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaqaarfik uumasunik napparsimasunik napparsimanerannilluunniit pasitsaassisoqartillugu akiuussutis-samik kapisinissamut toqutsinissamulluunniit inatsisikkut tungavissinneqarpoq, pingaarner-tut tunisassiorturnut pissutsit pillugit peqqussutinik inerteqqutinillu arlalinnik eqqortitsisi-manngippata.

Matumani erseqqissaatigineqassaaq, nioqqutissanik suujunnaarsitsineq pisuni aalajangersimalluinnartuni taamaallaat eqqarsaatigineqarmat, tassalu inuussutissanik arlalinnik inunniluunniit nerineqarsinnaanngitsutunik pasitsaassisoqarpat, aamma inuussutissanik tunisassiorneq nioqquteqarnerlu uumasut nappaataannik taakkulu akuutissartaannik tunillaassuisoqarsinnaanera aarlerinaateqarluinnarpat.

Uumasunik napparsimasunik napparsimasorinninnerlu tunngavigalugu akiuussutissanik kapisinerit imaluunniit toqutsisariaqarnerit taamaallaat pisinnaavoq tunillaassuineq pinngitsoortinniarlugu imaluunniit uumasooq annaanneqarsinnaanngippat.

§ 10-imut

Aalajangersagaq taanna inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 28. oktober 1993-imeersumi § 5-imik annertuutigut ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersagaq nutaaq peqqissaarunneqarlunilu oqaasertamigut erseqqissarneqarpoq.

Nakkutilliisoq peqquneqarani akuliuffigineqartumut kinaassutsiminik uppersaatinik takutissavaa. Nakkutilliisup oqartussat kikkut sinniisuuffiginerlugit kiisalu kinaassutsini uppersassavaa. Nakkutilliinermut oqartussaataitaq ininut allassimasunut isernialertinnagu, annikinnerusumik akuliuffiusinnaasut atorineqassapput, annertoqqatigiimmik atugaqartitsinissamik tunngavioq naapertorlugu. Aammattaaq nakkutilliinermut oqartussaataitaq ininut taaneqartunut isernissaminut taamaallaat periarfissaqarpoq, isumaqartoqarpat erngertumik iliuuseqartoqanngippat pasitsaassaarpoq maangaannartinneqassasoq. Pisuni tamani allani eqqartuussiviup aalajangiinera piniarneqaaqartassaaq. Pineqartoq nakkutilliinissaminut politiinit ikiorneqassaaq nakkutilliiffiginiagaq akerliliippat imaluunniit suleqatiginnikkumangippat.

Suliffeqarfiup oqartussaaffigisaanut ininut il.il. tamanut nakkutilliisoq isersinnaalersillugu aalajangersakkakut piginnaatitsisoqarpoq. Nakkutilliisoq paasissutissanik tamanik, aamma elektronikikkut pigineqartunik kiisalu uumasunik piginnittut pillugit allattuiffinnik, paasissutissanik peqqissutsikkut killiffinnik imaqartunik nalunaarsukkanik tassunga ilanngullugit akiuussusersuinermi killiffinnik il.il., tunineqarnissaminik pisinnaatitaaffeqarpoq, inatsit manna imaluunniit najoqqutassat inatsimmik tassanga tunngaveqartut malillugit uumasut nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq ingerlassinnaajumallugu. Nerisassianik nakkutilliinermut atatillugu pingaarluinnarpoq nakkutilliisup ininut il.il. tamanut isersinnaanissaa, taamaalilluni suliffeqarfiit inuussutissanik inunnik ulorianartorsiortitsisinnaasunik eqquussuinissamut, tunisassiornissamut, suliarinninnissamut, niuernissamut, uninngatillugit toqqortaqaarnissamut imaluunniit assartuinissamut arlaannaatigulluunniit periarfissaarullugit. Pisortat, siulersuisunut ilaasortat imaluunniit sulisut namminneq illuinut nakkutilliisoq isersinnaatitaanngilaq, tassa inuit illui inniminartuummata. Pissutissaqartumilli

pasitsaassisoqarpat, imaluunniit nakkutilliinermut pingaaruteqartunik inuit suliffeqarfimmiit allagaatinik peersisimanerat taakkulu angerlarsimaffimmi toqqortarineqarnerat uppersarneqarsinnaappat nakkutilliisoq inuit angerlarsimaffiitut isersinnaavoq. Kalaallit Nunaanni Politiitut oqartussaarfik atortut imaluunniit paasissutissat allat tunngavialugit naliliissaaq suliffeqarfimmiit allagaatinik inuup peersisimaneranut uppersaatissaqarnerasoq imaluunniit tunngavissaqartumik pasitsaassisoqarsimanersoq.

*Kapitali 8-mut
Maalaarut*

Kia naammagittaalliuuteqarsinnaanera, aamma nakkutilliinermi oqartussanit aalajangiinerit pillugit qanoq naammagittaalliuuteqartoqarsinnaanera pillugu kapitali manna aalajangersakkanik imaqarpoq.

§ 11-imut

Aalajangersagaq taanna inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 28. oktober 1993-imeersumi § 12-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangiinerit inatsit manna malillugu nakkutilliinermi oqartussanit aalajangerneqartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaapput, aatsaallu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfik suliame aalajangeereerpat eqqartuussivimmu suliassanngortitsisoqarsinnaalluni. Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsivittut ataatsit aqqissuussaagaluortoq, taamaattoq innuttaasut inatsit manna tunngavialugu aalajangiinernut naammagittaalliuuteqarsinnaanerat Naalackersuisut pingaartippaat. Aalajangersakkakut innuttaasoq periarfissinneqarpoq Uumasut Nakorsaqaqarnermut Inuussutissalerinermullu Oqartussaarfup aalajangigai nalilersorteqqissallugit ilumut inatsisit atuuttut eqqortinneqarnerisut paasiniarlugu.

Imm. 2-mut

Imm. 2. Inatsit manna malillugu aamma inatsit manna malillugu malittarisassanut aalajangersarneqartunut naleqqiullugu kina naammagittaalliuuteqarsinnaanersoq aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3. Piffissaq naammagittaalliorfissaq tassaavoq sapaatit akunneri arfinillit, ullormiit aalajangiinerup pineqartumut nalunaarutigalugu nassiunnerannit naatsorsorneqartussaq. Tassa imaappoq piffissaliussaq Uumasunut nakorsaqaqarnikkut- inuussutissalerinermullu oqartussat

aalajangiineranniit aamma aalajangiinerup allaffigisamut tunniunneqarneraniit sapaatit akunnerini tulliuttuni arfinilinni ingerlassasoq.

Imm. 4-mut

Imm. 4. Suliatic qanoq ittuuneri eqqarsaatigalugit naammagittaalliuut kinguartitsinermik kinguneqassanngilaq Naalakkersuisut allamik aalajangiisimatinnagit.

*Kapitali 9-mut
Pineqaatissiissutit*

Kapitali taanna pineqaatissiineq pillugu aalajangersakkanik imaqarpoq. Nutaatut allaffissornikkut akiliisitsinissamut periarfissat ilanngunneqarput.

§ 12-imut

Aalajangersagaq taanna inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi, 28. oktober 1993-imeersumi § 15-imik ingerlatitseqqinneruvoq. Taamaattorli imm. 2 Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 9-kkut, 21. maj 2001-imeersukkut allanngortinneqarpoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq pineqaatissiisinnaaneq pillugu aalajangersagaavoq § 9 naapertorlugu aalajangiinernik malinnissimanninnermut, kiisalu § 10. malillugu misissuinissanut akerliliniarsimanermut akiliisitsisoqarsinnaanissaanut tunngavissiiviusoq. Akiligassiisutip annertussusissaanik aalajangersaanermi unioqutitsinerup peqqarniissusia, inatsimmi pineqaatissiisarneq pillugu aalajangersakkanik arlaleriarluni unioqutitsisoqarsimansoq, kiisalu pisuusup kinaanera, aamma pissutsit pineqartup nalinginnaasumik inuttut inuuniarnikkullu atugaanut tunngasut pillugit paasissutissat eqqarsaatigineqassapput. Aammattaaq pineqaatissiinerup annertussusissaanik uuttuinnermi aningaasaqarnikkut iluanaaruteqarniarneq imaluunniit sipaaruteqarniarneq siunertaralugu unioqutitsisoqarsimansoq tamatigut pingaartinneqartassaaq, aningaasaqarnikkut iluanaarutissaa anguneqarsimansoq imaluunniit siunertarineqaannarsimansoq apeqqutaatinnagu.

Imm. 2-mut

Akiliisitsineq pillugu malittarisassiorneq periarfissaavoq, taamaaliornikkut malittarisassanik unioqutitsinermi aningaasatigut iluanaaruteqarsinnaaneq peerneqarmat kiisalu siunissami eqqortitsinissamut kajumissaataalluni.

Imm. 3-mut

Inatsisitigut pisinnaatitaasoq unioqutitsippat, ingerlatseqatigiiffik akiliisitsinermik arsaarinninnermillu eqqartuunneqarsinnaavoq. Namminersorlutik oqartussat, kommuni

imaluunniit kommunit ataatsimoorussisut unioqquitsippata, namminersorlutik oqartussat, kommuni imaluunniit kommunit ataatsimoorussisut akiliisinneqarsinnaapput imaluunniit arsaarinniffigineqarlutik.

§ 13-imut

Suliat annikitsut aamma paasiuminartut pineqartillugit aamma unioqquitsisusooq unioqquitsinermut pisuunerminik nassuersimatillugu allaffissornikkut akiliisitsinermik nalunaaruteqarnissamut aalajangersakkakut tunngavissiiisoqarpoq. Pineqartup akuersaartumik peqataanissaa aalajangersakkap atorneqarnissaanut tunngaviuvoq tamatumalu eqqartuussiviit oqilisaanneqarneri kiisalu suliami sukkasuumik aalajangiisoqarnissaa kingunerissallugu.

Allaffissornikkut akiliisitsissutit taamaallaat suliani unioqquitsinernut tunngasuni atorneqarsinnaassaaq, tamatumani suliaq erseqqilluni, unioqquitsinerup imarisaa eqqarsaatigalugu kiisalu inatsimmi malittarisassat unioqquatinneqartut eqqarsaatigalugit, taamatullu aamma akiliisitsinissap annertussusia eqqartuussinermi periuseq tunuliaqutaralugu najoqqutassat aalajangersimasut naapertorlugit aalajangersarneqarsimassallutik. Aammattaaq aalajangersakkami allanneqartutut pineqartup unioqquitsinermi pisuunerminik nalunaaruteqarnissaa aamma suliap akiliisitsissutikkut aalajangiiffigineqarnissaa isumaqatigalugu nalunaarnissaa pisariaqarpoq.

Allaffissornikkut akiliisitsissuteqarnissamut periarfissaq suliassani erseqqissumik killilersukkani taamaallaat atorneqalersarpoq. Aalajangersagaq suliat unioqquitsiviusinnaasut annikitsut pineqartillugit atorniarneqarpoq. Pisuni taamaattuni assingusunilu illersorneqarsinnaasorineqarpoq allaffissornikkut akiliisitsisooqarnissaanut Naalakkersuisut piginnaatinneqarnissaat.

Allaffissornikkut akiliisitsissutit amerlanertigut eqqartuussivikkut aalajangernernit, politiit eqqartuussivillu akuliutsinneqarfigisaannit pisariinnerusutut artukkiinnginnerusutullu aalajangiinertut isigineqartarput. Taamaattumik innuttaasup sulianut allanut sanilliullugu paasinartuni periarfissat marluk taakku akornanni toqqaasinnaanera naleqquttutut isigineqarpoq.

Aalajangersagaq taanna atorniarneqarpat, oqaaseqannginnissamut paasissutissiinnginnissamullu pisinnaatitaaffik maluginiarneqassaaq, pasitsaassisoqarsimappat, unioqquitsineq pineqartoq akiliisitsinermik kinguneqarsinnaasooq. Tamatuma kingorna innuttaasooq paasissutissanik piniarfigineqaqqusaanngilaq aammalu oqaaseqarumanngissinnaanini pillugu ilitsersorneqartariaqarluni.

§ 14-imut

Inatsimmi matumani aalajangersakkat imaluunniit inatsimmi matumani tunngaveqartumik malittarisassat malillugit akiliisitsinerit Nunatta Karsianut tutsinneqarnissaat aalajangersakkakut qulakkeerneqarpoq.

*Kapitali 10-imut
Atortuulerfia*

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Inatsisip 1. januar 2016-imi atuutilersinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Inatsisip matuma atortuulersinneqarnerani Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaasorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 17, 28. oktober 1993-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq

Imm. 3-mut

Inatsisip matuma atortuulersinneqarnerani malittarisassat Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaasorsinnaasunik nakkutilliineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 17, 28. oktober 1993-imeersumi aalajangersarneqarlutik tunngavissarsineqartut inatsit manna inatsisilluunniit allat tunngavigalugit taarserneqarnissaasa atorunnaarsinneqarnissaasalu tungaannut atuutiinnassapput.